

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin tappamista, pesinnän häirintää ja pesien hävittämistä

1 Hakija

Kemira Chemicals Oy

2 Asia

Lupahakemus kymmenen kalalokin (*Larus canus*) tappamiseen 22.4.-22.5.2026 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Lappeenrannassa, Etelä-Karjalassa.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa kymmenen (10) kalalokin tappamiseen Kemira Chemicals Oy:n Joutsenon tehdasalueella osoitteessa Tapiolankaari 50, Lappeenranta.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Lokkien tappamisen tavoitteena on, että kalalokit eivät asettuisi pesimään tehdasalueella ja aiheuttaisi tapaturmavaaraa tai tuoteturvallisuusriskejä saastuttaessaan tehtaan tuotteita. Lokit aiheuttavat tapaturmavaaran hyökkäillessään esimerkiksi portaissa tai tikapuilla olevien ihmisten kimppuun pesimäaikanaan. Lokkien aiheuttamat vaara- ja muut poikkeustilanteet rekisteröidään sisäiseen raportointijärjestelmään. Vuositasolla tapahtumia on rekisteröity yhteensä kahdeksan.

Teollisuuslaitos valmistaa tuotteita elintarviketeollisuuteen, joten linnut ovat myös tuoteturvallisuusriski.

Koko tehdasalueelle on mahdotonta rakentaa toimivaa suojausta lokkien pesinnän estämiseen. Pesintä estetään tietyillä pesimäkohteilla lintupiikeillä, mutta kaikkia kattoja ja putkisilloja ei saada piikitettyä. Lintuja esiintyy lähes koko tehdasalueella. Hakemusalueena on tehdasalueen kloorialkalitehtaan sekä klooraattitehtaiden katot sekä tehtaiden väliset putkisillat, koska lokit pesivät näillä alueilla, ja suurimmat lokkien aiheuttamat riskit muodostuvat siellä.

Lupaa haetaan kymmenelle kalalokille, koska se on tehdasalueella pesivien lokkien kokonaismäärä. Toimenpiteet tullaan tekemään ammattilaisen toimesta. Tekijälle annetaan tarvittavat tiedot paikallisesta lajistosta ja turvallisista toimintatavoista.

Hakija arvioi tehdasalueella olevan 19.5. noin neljä (4) kalalokin pesää.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien tahallinen tappaminen sekä pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto ei myönnä hakijalle lupaa kalalokkien tappamiseen.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan kalalokkien pesinnän häirintään ja pesien ja munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa 30.6.2026 asti Kemira Chemicals Oy:n Joutsenon tehdasalueella.
2. Pesinnät on pyrittävä ennaltaehkäisemään pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua usein kalalokkeja karkottaen. Pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressusteitä, tuligeelejä, lippusiimoja, lintuverkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
3. Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalalokin rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät.
4. Tällä luvalla saa hävittää enintään 15 kalalokin munaa luvan voimassaolon aikana. Pesiä, joissa on poikasia, ei saa hävittää.
5. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
6. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
7. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
8. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
9. Luvan käytöstä tulee raportoida 31.8.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/72102/2026 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä käytetyt pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteet, hävitettyjen pesien ja munien määrä, sekä toimenpiteiden ajankohdat. Lisäksi on arvioitava pesien hävittämisen vaikutusta

kalalokin pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta kalalokkien aiheuttamiin ongelmiin.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot, joten kohteelle voidaan myöntää poikkeuslupa kalalokin rauhoitusmääräyksistä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuslupaa ei kuitenkaan voida myöntää lintujen tappamiseen, koska asialle on osoitettavissa muu tyydyttävä ratkaisu, eli pesien ja mahdollisten munien hävittäminen. Pesiiän ja poikasiaan puolustavat kalalokit aiheuttavat tehtaan alueella liikkuville henkilöille tapaturmavaaran. Kalalokkien aiheuttamista hyökkäyksistä on kirjattu aiempina vuosina useita vaara- tai muita poikkeustilanteita.

Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesien ja munien hävittäminen ei ole osoitettavissa. Alue on laaja, eikä lokkien pesintää pystytä täysin estämään. Pesien siirtäminen ei ole mahdollista, koska alueella ei ole osoitettavissa pesimäpaikkoja, joissa linnut eivät aiheuttaisi vaaraa. Lisäksi pesien siirtäminen johtaa usein niiden hylkäämiseen ja pesinnän epäonnistumiseen.

Lupaehtojen mukaisesti kiinteistöllä tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä erilaisilla pesimäesteillä ja karkottimilla sekä aktiivisella karkottamisella. Mikäli kalalokit tästä huolimatta aloittavat pesintää, saa tällä luvalla hävittää kaikki uudet pesäaihiot ja tyhjät pesät, sekä hävittää lupa-aikana yhteensä viisitoista (15) munaa. Lupa myönnetään viidentoista munan hävittämiseen, sillä alueella on päätöksenantohetkellä arviolta 4 pesää, joissa voi olla yhteensä 12 munaa. Lisäksi lokit saattavat ehtiä munimaan siitä huolimatta, että ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä toteutetaan hakemusalueella lupaehtojen mukaisesti.

Hävittävien pesien määrää ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi rajoittaa, sillä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen edellyttää, ettei hakemusalueella pesi lainkaan kalalokkeja. Kyseessä oleva kiinteistö on laaja, eikä kalalokin pesintää ole välttämättä mahdollista täysin estää passiivisilla ja aktiivisilla karkotusmenetelmillä sen jälkeen, kun nykyiset pesät ja munat on hävitetty alueelta. Hävitettävien munien määrää rajaamalla ohjataan luvanhaltijaa panostamaan pesinnän ennaltaehkäisemiseen ja rakenteilla olevien pesien hävittämiseen pesinnän alkuvaiheessa ennen, kuin kalalokit ehtivät munimaan. Poikasten siirtäminen tai tappaminen on kielletty, koska toimenpiteet tulee tehdä pesinnän varhaisemmissa vaiheissa.

Pesinnän ohjaaminen toisaalle jo varhaisessa vaiheessa mahdollistaa pesinnän onnistumisen vielä kuluvalle pesimäkaudelle, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalalokkipopulaation pesimämenestykseen. Koska kyse on yksittäisistä pesistä ja niissä olevista munista, lajin kanta alueella on elinvoimainen eikä lintuja ole sallittua

vahingoittaa, ei luvan mukaisten toimenpiteiden katsota vaarantavan kalalokin suotuisaa suojelutasoa.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

8 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Pesivät kalalokit vaarantavat parhaillaan ihmisten terveyttä ja turvallisuutta, minkä vuoksi luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

10 Suoritemaksu

1500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen. Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas.

Liitteet

Valitusosoitus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Lappeenrannan kaupunki
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys
Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri

Tämä asiakirja LVV-U/72102/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/72102/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Uljas Salli 22.05.2026 14:14

Esittelijä Merimaa Kaisa 21.05.2026 15:52